

De ark en het verzoendeksel

door: E. Dennett

Exodus 25:10-22

Inleiding

De ark van het verbond en het verzoendeksel waren twee verschillende voorwerpen, die samen één geheel vormden. De beschrijving ervan wordt ons afzonderlijk gegeven. Wij moeten de volgorde aanhouden die de Schrift ervan geeft: *“Zij moeten dan een ark van acaciahout maken, twee en een halve el lang, anderhalve el breed, en anderhalve el hoog. Gij zult die overtrekken met louter goud; van binnen en van buiten zult gij die overtrekken en er rondom een gouden omlijsting op maken. Gij zult er vier gouden ringen voor gieten en die bevestigen aan de vier voetstukken en wel twee ringen aan de ene zijwand en twee ringen aan de andere zijwand. Gij zult draagstokken van acaciahout maken en die met goud overtrekken. Gij zult de draagstokken steken in de ringen aan de zijwanden van de ark, om daarmee de ark te dragen. De draagstokken zullen in de ringen van de ark blijven, zij zullen er niet uit verwijderd worden.*

In de ark zult gij de getuigenis leggen, die Ik u geven zal. Ook zult gij een verzoendeksel van louter goud maken, twee en een halve el lang en anderhalve el breed. En gij zult twee cherubs van goud maken, van gedreven werk zult gij ze maken, aan de beide einden van het verzoendeksel. Maak een cherub aan het ene einde en een cherub aan het andere einde; uit een stuk met het verzoendeksel zult gij de cherubs op zijn beide einden maken. De cherubs zullen twee vleugels uitgespreid houden naar boven, met hun vleugels het verzoendeksel bedekkende en hun aangezicht naar elkander gericht; naar het verzoendeksel zullen de aangezichten der cherubs gericht zijn.

Gij zult het verzoendeksel bovenop de ark leggen en in de ark zult gij de getuigenis leggen, die Ik u geven zal. En Ik zal daar met u samenkomen en van het verzoendeksel af, tussen de beide cherubs op de ark der getuigenis, over alles met u spreken wat Ik u voor de Israëlieten gebieden zal” (Ex. 25:10-22).

De ark als beeld van Christus

Deze betekenis blijkt op de eerste plaats uit de materialen waarvan de ark gemaakt was. Ze was gemaakt van sittimhout en met goud overtrokken.

Sittimhout of acaciahout is een houtsoort die, zoals men zegt, onvergankelijk is. Hoe het ook mag zijn, het is een beeld van wat menselijk is; en als het waar is wat men zegt over dit hout, niet aan bederf onderhevig. Dan past het des te beter als beeld van de mensheid van onze Heer. Het goud is altijd het beeld van wat *goddelijk* is. De ark spreekt dus van de eenheid van de twee naturen in de Persoon van Christus. Hij was volmaakt God en volmaakt Mens: *“In het begin was het Woord; en het Woord was bij God; en het Woord was God (...) En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van een eniggeborene van een vader) vol van genade en waarheid”* (Joh. 1:1,14). Hij was God en Mens, God geopenbaard in het vlees.

De inhoud van de ark is in dit opzicht zeer leerrijk: *“In de ark zult gij de getuigenis leggen, die Ik u geven zal”* (Ex. 25:16). Het gaat hier om de twee stenen tafels, waarop de tien geboden waren gegraveerd: zij werden door Mozes in de ark gelegd. Dat is dan ook de reden dat de ark dikwijls ‘de ark van het verbond’ wordt genoemd, omdat ze de wet bevatte waarop het verbond was gegrond (Num. 10:33; Deut. 31:26). Ze stelt ons Christus op een heel bijzondere wijze voor. Door de Geest zegt de Heer profetisch: *“Zie, Ik kom; in de boekrol is over Mij geschreven; Ik heb lust om Uw wil te doen, Mijn God, Uw wet is in Mijn binnenste”* (Ps. 40:8-9).

Daarom is de getuigenis, die in de ark werd gelegd, de uitdrukking van de wil van God zoals die verheerlijkt is door Christus. Hij is in de wereld gekomen als het Zaad van David naar het vlees, geboren onder de wet, een wet waaraan Hij volmaakt heeft voldaan. Het citaat *“Uw wet is in Mijn binnenste”* toont de volmaaktheid van Zijn gehoorzaamheid. God heeft in Hem, en in Hem alleen, volledig en afdoend antwoord gekregen op alles wat Zijn heiligheid vereiste. Omdat Hij altijd deed wat de Vader aangenaam was, heeft Deze Zijn voldoening over Hem uitgesproken toen Hij zei: *“Deze is Mijn geliefde Zoon, in wie Ik Mijn welbehagen heb”* (Matt. 3:17).

De ringen en de draagstokken bevatten ook een les voor ons (Ex. 25:12-15). De draagstokken werden door de ringen gestoken en dienden om de ark te dragen. Het volk van God was door de woestijn op weg naar de

plaats die God voor de pelgrims had bereid. De tijd zou komen dat het de erfenis in bezit zou nemen. Dan zou de tempel worden gebouwd in overeenstemming met de heerlijke luister van de Koning van Israël. De draagbomen, die in de woestijn niet uit de ringen van de ark mochten worden verwijderd, werden toen verder uitgeschoven (2 Kron. 5:9 SV). Want nadat de pelgrimsreis ten einde was, had de troon van de God van Israël de rustplaats bereikt (Ps. 132:8).

De draagstukken in de ringen spreken dus van Christus, die Zijn volk vergezelt. Hij is Zelf bij ons in de omstandigheden van de woestijn. Het is Christus in deze wereld, Christus in al Zijn volmaaktheid als Mens, Christus als Degene die God volkomen heeft geopenbaard aan de mens: *“Niemand kent de Zoon dan de Vader, en niemand kent de Vader dan de Zoon en hij aan wie de Zoon Hem wil openbaren”* (Matt. 11:27).

De troon van God op aarde

De ark en het verzoendeksel met de cherubs vormden samen de troon van God op aarde te midden van Israël. In de ark lag de wet, het getuigenis van wat God eiste van de mens. Daar bovenop lag het verzoendeksel, dat samen met de cherubs de troon vormde. Deze cherubs stonden aan de uiteinden en waren onscheidbare delen van de troon. God woonde tussen de cherubs. De cherubs waren de symbolen van de eigenschappen van God. Het gezag van God werd gehandhaafd door alles wat Hij is. Daarom zien we in het gehele Oude Testament hoe Zijn troon de rechterlijke macht uitoefende. Vanaf het ogenblik dat God te doen heeft gehad met zondaars behield Zijn troon deze rechterlijke aanblik. Wij zien God op Zijn troon der gerechtigheid tussen de cherubs.

Men zou zich dus kunnen afvragen waarom Israël, dat voortdurend de wet overtreden heeft, niet onmiddellijk vernietigd is. Wij vinden het antwoord – vooruitlopend op de waarheid van het verzoendeksel – in de houding van de cherubs. Als uitvoerders van de rechterlijke macht van God moesten zij de straf uitoefenen die de overtreder verdiende. Maar hun aangezichten waren naar het verzoendeksel zijn gericht en naar elkaar (Ex. 25:20). Zij zagen dus het bloed, dat jaarlijks op het verzoendeksel werd gesprekend op de Grote Verzoendag (Lev. 16). Hierdoor werd aan Gods rechten voldaan en kon Hij gunstig gezind zijn ten opzichte van de schuldigen. Als dit niet zo zou zijn geweest, had God in gerechtigheid moeten handelen en Zijn volk moeten vernietigen.

Van boven het verzoendeksel, tussen de beide cherubs, sprak God met *Mozes* (Ex. 25:22). De plaats waar God het volk ontmoette was bij de deur van de tent der samenkomst (Ex. 29:42-43). Alleen Mozes – en bij wijze van uitzondering ook de hogepriester op de Grote Verzoendag – genoot het voorrecht God te ontmoeten bij de ark en de mededelingen te ontvangen, die God

hem gaf vanaf het verzoendeksel. In genade werd hij als middelaar erkend. Alle gelovigen van de tegenwoordige tijd genieten echter dit voorrecht, en dat alleen op grond van het volbrachte verlossingswerk. Dat was niet zo in de tijd van Israël, toen alleen Mozes de vrijheid had om het heilige der heiligen te betreden. Daar sprak God met hem en gaf hem Zijn bevelen, om de kinderen van Israël te leiden (Num. 9:8-9). Daar alleen kan de stem van God gehoord worden. Zijn gedachten worden daar gekend. Eenieder die vorderingen wil maken in de kennis van Zijn wil moet zich in de binnenkamer terugtrekken om met God alleen te zijn.

Het vervoer van de ark

In het boek Numeri vinden wij richtlijnen voor het vervoer van de ark door de woestijn: *“Bij het opbreken van de legerplaats zullen Aäron en zijn zonen naar binnen gaan en het bedekkend voorhangsel afnemen en daarmee de ark der getuigenis bedekken; daarover zullen zij een bedekking van tachasvel leggen en daarover een kleed, geheel van blauwpurper, spreiden en de draagstukken aanbrengen”* (Num. 4:5-6). Het voorhangsel is een beeld van de mensheid van Christus, van Zijn vlees (Hebr. 10:20). Wij zien hier dus op de eerste plaats de ark, d.i. Christus verborgen onder het voorhangsel van Zijn mensheid. Daarna de bedekking van tachasvellen, die een beeld zijn van heilige waakzaamheid, van bewaring voor het kwaad (vgl. Ps. 17:4-5). Daarna kwam het buitenste kleed van blauwpurper, of hemelsblauw. Christus bewaarde Zijn volmaaktheid gescheiden van alle kwaad (de tachasvellen), maar men zag Hem steeds als de *hemelse* Mens. Wij zien Christus in Zijn pelgrimsleven op aarde altijd gekenmerkt door wat hemels is. Laten wij dus Hem steeds in het oog houden: *“Wie zegt dat hij in Hem blijft, behoort ook zelf zó te wandelen als Hij gewandeld heeft”* (1 Joh. 2:6).

Het verzoendeksel

Het verzoendeksel, dat één geheel vormde met de ark, was een heel belangrijk voorwerp. Bekijken we het even afzonderlijk. Het lag bovenop de ark (Ex. 25:21). Het was dus in het heilige der heiligen, de plaats van bijzondere openbaringen van Godswege, zoals wij al gezien hebben. De ark was de grondslag, het fundament van Zijn troon. God woonde tussen de cherubs. Het verzoendeksel verschilde van de ark, want het was van *goud* gemaakt: van louter goud uit één stuk met de cherubs aan beide uiteinden. Het goud spreekt van dat wat goddelijk is, van goddelijke gerechtigheid die in Christus te vinden was. Als we het een ogenblik bekijken in verbinding met de getuigenis, die in de ark lag, dan zien wij hierin een beeld van Christus als de volmaakte Mens, die voldeed aan alle eisen van Gods

gerechtigheid. De tafels van de wet spreken van de gerechtigheid die in het binnenste van Christus was (Ps. 40:9).

Het verzoendeksel is dus op een heel bijzondere wijze een beeld van Christus. De apostel Paulus gebruikt de term 'genadetroon' (Gr. hilastèrion) voor Christus, als hij zegt dat wij om niet gerechtvaardigd worden door Gods genade, "door de verlossing die in Christus Jezus is. Hem heeft God gesteld tot een *genadetroon* door <het> geloof, in zijn bloed" (Rom. 3:24-25). Het is dezelfde uitdrukking die in Hebr. 9:5 wordt gebruikt voor het verzoendeksel. Deze zinspeling begrijpen we makkelijker, als we denken aan het werk van de hogepriester op de Grote Verzoendag. Nadat hij reukwerk had geofferd voor het aangezicht des HEREN, zodat de wolk van het reukwerk het verzoendeksel bedekte, moest hij "een deel van het bloed van de stier nemen en dat met zijn vinger sprenkelen op het verzoendeksel, aan de voorzijde; en vóór het verzoendeksel zal hij zevenmaal dat bloed met zijn vinger sprenkelen" (Lev. 16:14).

Twee vragen zullen ons de betekenis van deze daad verduidelijken.

1. Waarom werd het bloed op en vóór het verzoendeksel gesprenkeld?

Het was om verzoening te doen voor de zonden van het volk. Als zondaars konden de Israëlieten niet verschijnen in de tegenwoordigheid van een heilig God. Het bloed werd dus naar het goddelijke bevel binnengebracht en gesprenkeld op de wijze zoals beschreven is. Ten eerste op het verzoendeksel om verzoening te doen voor de zonden van het volk, en ten tweede vóór het verzoendeksel maar liefst zevenmaal – zodat de priester als hij naar binnen ging een volmaakt getuigenis zou vinden van de kracht van het verzoeningswerk. Eén enkele keer was voor het oog van God voldoende, maar Zijn genade was zo rijk dat het bloed *zeven* keer gesprenkeld werd tot een volmaakte zekerheid voor het oog en het hart van de mens die tot Hem naderde.

2. Wat volbracht het bloed?

Het bloed volbracht de verzoening voor het volk op een manier die voldeed aan alle heilige rechten van God. Dit is ook heel belangrijk, als wij aan het bloed van Christus denken. Hij heeft God volmaakt verheerlijkt in alles wat Hij is. Hij heeft God tot in eeuwigheid verheerlijkt in de kwestie van de zonde. God, die eerst tegen ons was vanwege de zonde, is nu vóór ons krachtens het bloed! Het verzoendeksel spreekt in de eerste plaats van *Christus*. Johannes zegt in zijn eerste

brief: "Hij is het *zoenoffer* voor onze zonden en niet voor onze [zonden] alleen, maar ook voor de hele wereld" (1 Joh. 2:2). De zonden van de gelovigen zijn voor eeuwig weggedaan. De waarde van de verzoening is zo groot, dat God nu in Zijn gerechtigheid en in Zijn genade het evangelie in de wereld kan laten verkondigen en zondaars kan smeken zich met Hem te laten verzoenen (2 Kor. 5:20).

Christus, wij herhalen het, werd afgebeeld door het verzoendeksel. De les is dus dat wij alleen *door Hem* kunnen naderen tot God, zoals de priester in de woestijn alleen tot God kon komen dankzij het verzoendeksel – en niet zonder bloed. Eenieder die door Christus tot God nadert, zal een volmaakt getuigenis vinden dat in de tegenwoordigheid van God gegeven wordt ten aanzien van de waarde van Zijn verzoeningswerk. Maar laten we er goed over nadenken. Alleen *door het bloed* hebben wij de toegang tot God. Christus wordt ons voorgesteld als de genadetroon door het geloof in zijn bloed. Als men gelooft in de waarde van Zijn bloed naar het getuigenis dat God heeft gegeven, kan men vrijmoedig naderen – zonder twijfel, in volle zekerheid, met het volste vertrouwen dat de weg is geopend. De grootste zondaar, de allergeeringste, kan komen in de tegenwoordigheid van God Zelf: "Maar Christus, gekomen als Hogepriester van de toekomstige goederen, door de grotere en volmaaktere tabernakel, niet met handen gemaakt, (dat is niet van deze schepping), ook niet met het bloed van bokken en kalveren, maar met zijn eigen bloed, is eens voor altijd ingegaan in het heiligdom, en heeft een eeuwige verlossing verworven" (Hebr. 9:11-12).

De cherubs maakten deel uit van het verzoendeksel; en zoals gezegd spreken ze van goddelijke eigenschappen, en als zodanig van de rechterlijke macht. Nu God verheerlijkt is door het bloed dat op het verzoendeksel is gesprenkeld, zijn al Zijn eigenschappen verheerlijkt. God is nu vóór de gelovigen. Op het kruis hebben genade en waarheid elkaar ontmoet. Gerechtigheid en vrede hebben daar elkaar gekust. Aan al Gods eisen is voldaan. De cherubs zelf pleiten ervoor dat barmhartigheid wordt bewezen aan hen die naderen, terwijl diegenen die naderen kunnen vertrouwen op de waarde van het bloed. Wat een gezegende waarheid! Alles wat God is in Zijn wezen, is tegengesteld aan de zonde. En nu is Hij, in alles wat Hij is, vóór de gelovige. Het bloed op het verzoendeksel heeft deze heerlijke verandering bewerkt.

Oorsprong: *Le Messager Évangélique* 1959-182

Titel: *L' Arche et le propitiatoire*

© Oude Sporen 2007